

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122203642
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3122203642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Sopkovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a Mgr. Ivany Šlesarovej
v spore žalobcu: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného: KC LEGAL, s.r.o, so sídlom pri Hrubej lúke 3634/1, Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 50 057 456, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, E., zastúpenému: AK Vavrinčík, s.r.o, so sídlom Hurbanova 752/1, Nové Mesto nad Váhom, IČO: 52 619 818, o zaplatenie 8 332,82 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/23/2022-103 zo dňa 29. mája 2023 v znení opravného uznesenia č.k. 12C/23/2022-125 zo dňa 11.07.2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 4 200,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22.12.2021 do zaplatenia, do 30 dní, výrokom II. vo zvyšku (pozn. - o zaplatenie 4 132,82 eur s príslušenstvom) žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že predmetom sporu bola náhrada škody za poškodenie optického telekomunikačného vedenia žalobcu, uloženého v zemi na pozemku parc. č. XXX/XX k.ú. F. G. H. dňa 01.06.2021 žalovaným pri vykonávaní jeho geologického prieskumu. Škoda pozostávala z nákladov na opravu poškodeného vedenia vo výške 8 212,- eur a nákladov pracovníkov pri šetrení škodovej udalosti vo výške 64,61 eur a 56,21 eur, celkovo 8 332,82 eur, ktorej výška nebola sporná, resp. žalovaný žiadnym dôkazom nespochybnil a ani nepreukázal neopodstatnenosť jej výšky. Medzi stranami nebolo sporné, že škodu spôsobil žalovaný tým, že si na v tom čase svoj pozemok parc. č. XXX/XX zavolať nejakého pracovníka, ktorý na internete ponúkal vykonávanie geologického prieskumu a tento vykonal iba jednu sondu - vrt do zeme, pričom poškodil predmetné vedenie žalobcu. Medzi stranami nebolo sporné, že pred vykonaním tejto sondy ani žalovaný ani uvedený pracovník neurobili žiadny dopyt u žalobcu a ani na obecnom úrade, či na predmetnom pozemku žalovaného nie je umiestnené podzemné telekomunikačné vedenie. Bolo nesporné, že žalovaný mal v úmysle stavať rodinný dom na predmetnom pozemku, ale v dôsledku zmeny rodinných pomerov od tohto zámeru ustúpil, pozemok previedol na svojho syna a tento následne požiadal o územné a stavebné povolenie na stavbu rodinného domu na predmetnom pozemku. Žalovaný výšku škody považoval pre neho za vysokú, neadekvátnu, ale pre nedostatok finančných

prostriedkov súdu nenavrhol a ani nepredložil svoj súkromný znalecký posudok poprípade odborné vyjadrenie, ktoré by preukázalo nadhodnotenú výšku škody, preto súd považoval žalovanú sumu za nespornú. Spornými skutočnosťami medzi stranami bolo iba posúdenie, či strany sporu porušili svoje prevenčné povinnosti smerujúce

k predídaniu žalovanej škody resp. škodovej udalosti a v akom rozsahu a či žalovaný splnil zákonné podmienky pre využitie moderačného práva súdom podľa § 450 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 441, § 450, § 499, § 567 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 64 ods. 1, § 68 ods. 1 až 6 zákona

č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 11 ods. 1, 2, § 12 ods. 1 až 9 zákona

č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, § 45 ods. 1, § 47 ods. 1, § 46 zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách, § 4 ods. 1 písm. a/, ods. 2 zák. č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a uviedol, že najskôr skúmal, či v danej veci došlo k porušeniu prevenčných a zákonných povinností stranami sporu popr. ďalšími subjektami za

účelom zistenia ich spoluzavinenia na vzniku žalovanej škody, určenia ich podielu

a až následne u jednotlivých spoluzodpovedných škodcov popr. len u žalovaného skúmať možnosť použitia moderačného práva podľa § 450 Občianskeho zákonníka. Žalobca v žalobe uviedol, že v zmysle § 596 Občianskeho zákonníka mal predchádzajúci vlastník predmetného pozemku povinnosť upozorniť žalovaného pri uzatváraní kúpnej zmluvy

o umiestnení predmetného vedenia na pozemku. Žalovaný stále tvrdil, že nevedel

o umiestnení predmetného vedenia na predmetnom (jeho) pozemku. Z § 596 Občianskeho zákonníka vyplýva zákonná oznamovacia povinnosť pre predávajúceho a nie pre žalovaného ako kupujúceho, preto v zmysle tohto ustanovenia by predávajúci mohol byť spoluzodpovedný za stav nevedomosti žalovaného o umiestnení predmetného vedenia na predmetnom pozemku. Týmto by vznikol stav, kedy za vzniknutú škodu spoluzodpovedá okrem žalovaného aj ďalší subjekt a to predávajúci spoluvlastníckeho podielu predmetného pozemku, ktorý však nie je v tomto spore žalovaný, čím by sa mohol znížiť podiel spoluzodpovednosti žalovaného na vzniku škody. Nebolo sporné, že predmetný pozemok bol v čase vzniku škody ornou pôdou, na ktorú sa vzťahoval zák. č. 220/2004 Z.z. o ochrane

a využívaní poľnohospodárskej pôdy, ale žalobca neuviedol žiadne konkrétne ustanovenie tohto zákona, ktoré by mal žalovaný porušiť. Tento zákon v žiadnom ustanovení nezakazuje vykonať jeho vlastníkovi sondu do pôdy, ale stanovuje podmienky užívania a ochrany poľnohospodárskej pôdy i spôsob a podmienky vyňatia pôdy z pôdneho fondu. Žalobca uviedol, že bolo otázne, či žalovaný dodržal všetky zákonné povinnosti súvisiace s výkonom geologického prieskumu pred jeho začatím. Podľa názoru súdu žalovaný vykonával geologický prieskum na uspokojenie jeho osobných záujmov a to zisťovania zloženia pôdy pred začatím plánovanej výstavby rodinného domu jeho synom, preto sa tento zákon na vykonanie geologického prieskumu žalovaným nevzťahuje a žalovaný neporušil žiadne ustanovenie tohto zákona. Žalobca poukázal aj na oznamovacie povinnosti realitného makléra v zmysle § 499, § 596 Občianskeho zákonníka a § 567 Obchodného zákonníka. Z citovaných ustanovení vyplýva zákonná oznamovacia povinnosť pre iné osoby a nie pre žalovaného ako protistranu uvedených právnych vzťahov, preto v zmysle týchto ustanovení by tieto iné osoby mohli byť spoluzodpovedné za stav nevedomosti žalovaného o umiestnení predmetného vedenia na predmetnom pozemku. Týmto by vznikol stav, kedy za vzniknutú škodu by mohol spoluzodpovedať okrem žalovaného aj ďalší subjekt, ktorý však nie je v tomto spore žalovaný, čím by sa mohol znížiť podiel spoluzodpovednosti žalovaného za vznik škody. Žalobca tvrdil, že žalovaný porušil aj stavebné predpisy tým, že predtým, než išiel stavať rodinný dom si nevyžiadal stanovisko žalobcu k umiestneniu telekomunikačných vedení na predmetnom pozemku, čo je zákonnou náležitosťou žiadosti o stavebné povolenie. V danej veci síce žalovaný potvrdil, že pôvodne mal v úmysle stavať rodinný dom on, ale neskôr

v dôsledku rodinných problémov od tohto zámeru ustúpil, pozemok previedol na syna

a o stavebné povolenie na stavbu rodinného domu požiadal jeho syn, aj o stanovisko od žalobcu. Z uvedených skutočností potom vyplýva, že žalovaný tým, že nepožiadal o stavebné povolenie, nestal sa stavebníkom, teda neporušil stavebné predpisy tak ako tvrdil žalobca. Žalobca uviedol, že žalovaný porušil osobitnú prevenčnú povinnosť podľa § 68 ods. 1 až 6 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení platnom ku dňu vzniku škody 01.06.2021. Žalovaný svojou činnosťou mohol porušiť osobitnú prevenčnú povinnosť podľa

§ 68 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. vo vzťahu k žalobcovi tým, že pred začatím geologického prieskumu, keďže nemal vedomosť o podzemnom telekomunikačnom vedení, si mohol

od žalobcu vyžiadať stanovisko, či sa na predmetnom pozemku nachádza podzemné telekomunikačné vedenie, čo však neurobil. Podľa vyjadrenia žalovaného však túto svoju prevenčnú povinnosť považoval za splnenú tým, že Obec F. G. H. mu odovzdala

v roku 2018 Urbanistickú štúdiu z novembra 2018 (t.j. pred vznikom škody dňa 01.06.2021), ktorú potreboval k vyňatiu jeho - predmetného pozemku z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a v tejto štúdii v časti Ochranné pásma vôbec nebolo uvedené, že sa na jeho pozemku nachádza podzemné telekomunikačné vedenie, na rozdiel od tam uvedených pásiem na ochranu vodovodu, elektrického vzdušného vedenia (ktoré je vidieť voľným okom)

a komunikácie. Ustanovenie citovaného § 68 ods. 1 nestanovuje konkrétnu formu úkonu, ktorý treba vykonať, aby nedošlo k poškodeniu vedenia, rušeniu prevádzky sietí alebo služieb a neoprávnenému zasahovaniu do siete. Toto ustanovenie nestanovuje v danom prípade žalovanému povinnosť písomne žiadať obec alebo žalobcu o vyjadrenie, či sa na pozemku žalovaného nachádza podzemné telekomunikačné vedenie. Podľa názoru súdu požiadavke tohto ustanovenia zodpovedá akýkoľvek úkon, pokiaľ smeruje k prevencii vzniku škody, teda aj žiadosť žalovaného o vydanie urbanistickej štúdie obcou a oboznámenia sa s ňou, hlavne

s časťou Ochranné pásma, kde nebolo uvedené ochranné pásmo pre predmetné podzemné telekomunikačné vedenie žalobcu, hoci podľa cit. § 68 ods. 4 až 6 sa ochranné pásmo zriaďuje na ochranu tohto vedenia. V zmysle cit. § 68 ods. 1 žalovaný nemohol zistiť zo svojho listu vlastníctva, že cez jeho pozemok prechádza podzemné telekomunikačné vedenie žalobcu, pretože v časti ťarchy tam nebolo vyznačené takého vecné bremeno, na rozdiel od elektrického vedenia. V danej veci nemožno ani tvrdiť, že žalovaný nerešpektoval umiestnenie červenej výstražnej fólie v zemi, pretože táto by svoju funkciu splnila iba

v prípade ručného kopania, postupného odkopávania zeminy lopatou resp. malým strojom, ale nie pri hĺbkovom vrte sondy strojom v danom prípade. Žalobca tvrdil, že žalovaný svojím postupom porušil aj všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Podľa názoru súdu úprava prevenčnej povinnosti podľa § 68 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. je úpravou lex specialis vo vzťahu k všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka a má pred ňou prednosť. Ak by súd posudzoval konanie žalovaného podľa § 415 Občianskeho zákonníka, posudzoval by ho rovnako vo vzťahu k § 68 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z., tak ako je uvedené v prechádzajúcom bode 32. tohto rozsudku. Žalovaný tvrdil, že nevedel o umiestnení predmetného optického/telekomunikačného vedenia nevedel a opak nebol ničím preukázaný, ani vyjadrením Obce Skalka nad Váhom. Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný aj keď nevedel

o umiestnení predmetného vedenia na jeho pozemku, mohol sa pred začatím geologického prieskumu obrátiť na obec a informovať sa o možnostiach využitia jeho pozemku na stavebné účely. K takejto informácii zo strany obce žalovaného došlo uvedenou Urbanistickou štúdiou

z novembra 2018, v ktorej sa v bode 4. ods. 2 uvádza, že územie je navrhnuté pre individuálnu bytovú výstavbu v obci F. G. H. v kat. úz. I. J. F. G. H.. Žalovaný tvrdil tak isto, že žalobca porušil svoju prevenčnú povinnosť, spočívajúcu

v povinnosti každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám. Prevenčnú povinnosť zakotvuje viacero ustanovení právnych prepisov. V čase uloženia predmetného podzemného telekomunikačného vedenia v roku 1998 až do 30.06.2000, kedy žalovaný ani nebol vlastníkom pozemku, mal podnik prevenčnú povinnosť podľa § 11 ods. 1, 2 zák. č. 110/1964 Zb. vo forme zriadenia ochranného pásma a vo forme podľa § 12 ods. 2 zák. č. 110/1964 Zb. upovedomenia vlastníkov alebo užívateľov pozemku pred začatím výkonu prác a podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Následne zmenou právnej úpravy od 01.07.2000 do 31.12.2003 mal aj žalobca prevenčnú povinnosť podľa § 45 ods. 1 zák. č. 195/2000 Z.z. aj vo forme zriadenia ochranného pásma podľa § 47 ods. 1 zák. č. 195/2000 Z.z. Ďalšou zmenou právnej úpravy žalobcovi okrem uvedených povinností pribudla ďalšia prevenčná povinnosť vo forme vykonania záznamu vecného bremena t.j. uloženia podzemného telekomunikačného vedenia na pozemku do katastra nehnuteľností a to podľa § 69 ods. 2 zák. č. 610/2003 Z.z.

s účinnosťou od 01.01.2004. Následnou zmenou právnej úpravy od 01.11.2011 až do vzniku škody dňa 01.06.2021 pribudla každému aj žalobcovi prevenčná povinnosť podľa § 68 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. počínať si tak, aby nedošlo k poškodzovaniu vedenia a rušeniu prevádzky sietí a žalobcovi aj povinnosť vykonať prevenčné opatrenia na ochranu vedenia podľa § 64 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. Z vykonaného dokazovania v danej veci bolo nesporné, že zo strany žalobcu od polozenia podzemného vedenia v roku 1998 do vzniku škody dňa 01.06.2021 žalobca nerealizoval prevenčné opatrenia podľa vyššie citovaných ustanovení a to nebolo zadokumentované ochranné pásmo ani na liste vlastníctva, ani

v urbanistickej štúdii obce z novembra 2018, časovo následne po zmene právnej úpravy od 01.01.2004 doteraz ani vo forme zápisu vecného bremena na list vlastníctva. Keďže táto nová právna úprava platná od 01.01.2004 nestanovovala povinnosť žalobcovi dodatočne dať zapísať existenciu vecného bremena žalobcom na vecné bremená vzniknuté pred dňom účinnosti novej právnej úpravy, bolo to dôvodom takto postupovať za účelom prevencie vzniku škody, tak ako to ukladá žalobcovi ust. § 45 ods. 1 zák. č. 195/2000 Z.z. účinného od 01.07.2000 ako aj ust. § 64 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. účinného od 01.11.2011. Podľa súdnej praxe a judikatúry (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/292/2006) aj pri zodpovednosti za škodu podľa § 415 Občianskeho zákonníka musí byť splnená jedna zo zákonných podmienok a to existencia vzťahu príčinnej súvislosti medzi porušením preventívnej povinnosti a škodou, teda vzťahu príčiny a následku. Atribútom príčinnej súvislosti je „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo, bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Súd posudzoval tento vzťah príčinnej súvislosti vo vzťahu aj k žalobcovi aj vo vzťahu k žalovanému. Podľa názoru súdu bol splnený tento vzťah príčinnej súvislosti aj u žalobcu a aj u žalovaného, pretože ak by žalobca zapísal existenciu vecného bremena na list vlastníctva, alebo ochranného pásma, tak žalovaný by hneď priamo, bezprostredne z listu vlastníctva alebo z Urbanistickej štúdie z novembra 2018 vedel o uloženom telekomunikačnom vedení a došlo by priamo k predídaniu vzniku škody. Žalovaný, ak by išiel osobne alebo žiadal písomne o vyjadrenie obce alebo žalobcu o existencii podzemného vedenia a nespoliehal sa iba na obsah svojho listu vlastníctva a Urbanistickej štúdie

z novembra 2018, tak by sa tiež priamo a bezprostredne dozvedel o existencii tohto podzemného vedenia a došlo by priamo k predídaniu vzniku škody. Podľa názoru súdu obe strany opomenuli vykonať uvedené zákonné prevenčné opatrenia, úkony, preto sú obe strany sporu spoluzodpovedné za vznik škody v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a súd určil ich podiel zodpovednosti vo výške 60 % pre žalovaného a vo výške 40 % pre žalobcu. Obec pri vypracovaní Urbanistickej štúdie z novembra 2018 nebola priamo spoluzodpovedná za vznik škody, pretože v tejto štúdii boli uvedené len tie ochranné pásma, ktoré boli zriadené a boli uvedené na liste vlastníctva žalovaného a povinnosť zriadiť ochranné pásmo mal žalobca/podnik. Podielu na spoluzodpovednosti žalovaného vo výške 60 % zodpovedá zo žalovanej náhrady škody 8 332,82 eur suma 4 999,70 eur. Súd po zistení výšky spoluzodpovednosti žalovaného a výšky náhrady škody pre neho použil aj ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka - moderačného práva súdu. Podľa súdnej praxe je toto ustanovenie určené prevažne na právne vzťahy medzi fyzickými osobami - občanmi, ale nie je vylúčené, aby bolo výnimočne použité aj vo vzťahu medzi občanom a právnickou osobou. Súd toto ustanovenie výnimočne aplikoval na daný prípad a to vo výške 16 % z náhrady škody

4 999,70 eur, čím túto výšku znížil o 16 % na sumu 4 200,- eur. Pri použití tohto ustanovenia vychádzal z toho, že ku škode nedošlo úmyselne a prihliadol na osobné a majetkové pomery žalovaného, kedy žalovaný škodu vo vzťahu k výške jeho príjmu okolo 1 200 až 1 300,- eur brutto (t.j. asi 841 až 912 eur netto podľa internetovej kalkulačky) mesačne považoval za dosť vysokú aj vzhľadom k súčasnej ekonomickej situácii (vojnovnej situácie u našich susedov)

a vysokej inflácie, pričom žalovaný podľa jeho vyjadrenia zaplatením škody 4 200,- eur minie všetky svoje úspory. Po priznaní žalobcovi náhrady škody v uvedenej výške súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol ako nedôvodnú. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania od žalovaného dňa, čo nebolo medzi stranami sporné. Podľa § 232 ods. 3 CSP súd určil lehotu na plnenie dlhšiu ako 3 dni vzhľadom na priznanú výšku náhrady. Podľa § 255 ods. 2 CSP súd prvej inštancie nepriznal stranám sporu náhradu trov konania pre ich čiastočný úspech vo veci (takmer 50:50).

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca čo do výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania (výroky II. a III.), v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu alebo rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ ide o záver, že žalovaný vykonával geologický prieskum na uspokojenie jeho osobných záujmov, a preto sa geologický zákon na jeho konanie nevzťahuje. Prieskum vykonávaný žalovaným podľa názoru žalobcu napĺňa zákonné znaky tzv. inžinierskogeologického prieskumu, pričom poukázal na § 2, § 3 písm. g), § 4 geologického zákona. Uspokojovaním osobných záujmov občana nemal zákonodarca na mysli zisťovanie zloženia pôdy na účely plánovania stavieb, pretože na to slúži práve inžinierskogeologický prieskum. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný vykonával geologický prieskum v súčinnosti s neznámou nekvalifikovanou osobou, konal

v rozpore s geologickými predpismi, ktorých režimu podliehal. Poukázal na dôvodovú správu k § 4 geologického zákona, podľa ktorého režimu tohto zákona nepodliehajú geologické práce vykonávané ako osobný záujem, napríklad spracovanie geologických máp lokality, odber vzoriek hornín pre osobné zbierky, zisťovanie a zabezpečovanie geologických podkladov a odber vzoriek sa už účelom získania odbornej kvalifikácie a publikačná činnosť. Taktiež citoval komentár ku geologickému zákonu. S poukazom na § 12 ods. 3 geologického zákona, § 14 a 17 vyhlášky č. 51/2008, ktorou sa vykonáva geologický zákon, konštatoval, že geologickému prieskumu žalovaného malo obligatórne predchádzať zisťovanie stretu záujmov a obstarávanie dokladov o riešení stretu záujmov, teda či sa na pozemku, na ktorom plánuje žalovaný vykonávať geologické práce, nenachádzajú nejaké inžinierske siete a v prípade pozitívneho nálezu prijať opatrenia na ochranu týchto inžinierskych sietí, teda zabezpečiť vyznačenie trasy podzemných inžinierskych sietí na povrchu pozemku a oboznámiť s nimi dotknuté osoby. V konaní však bolo zistené, že žalovaný ani osoba, ktorú poveril vykonávaním geologického prieskumu, nezisťovali hroziace strety záujmov. Žiadosť žalovaného o vydanie urbanistickej štúdie a oboznámenie sa s jej obsahom nemôže nahrádzať splnenie povinnosti zisťovania stretu záujmov a získavania súhlasných stanovísk dotknutých subjektov na vykonávanie geologických prác na pozemku. Ďalej mal žalobca za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že žalovaný neporušil stavebné predpisy, pretože nepožiadaval o stavebné povolenie, nestal sa stavebníkom, a na jeho osobu sa vzťahujú stavebné predpisy. Podľa § 58 ods. 1 z.č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku podaniu žiadosti o stavebné povolenie a tomu, aby sa osoba stala stavebníkom predchádza obstarávanie dokladov a predpísanej dokumentácie, a preto osoba, ktorá obstaráva doklady a predpísanú dokumentáciu, nemusí byť nevyhnutne stavebníkom. Môže to byť aj osoba konajúca na príkaz alebo po predchádzajúcej dohode s budúcim stavebníkom, prípadne osoba konajúca bez príkazu alebo bez predchádzajúcej dohody s budúcim stavebníkom, ako napríklad žalovaný, konajúci po dohode alebo bez dohody so synom. Poukázal na § 66 ods. 8 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách účinného v čase škodovej udalosti. Jedným z povinných dokladov, ktoré sa obstarávajú k žiadosti o stavebné povolenie, je vyjadrenie podniku o tom, či sa na pozemku s plánovanou výstavbou nenachádza jeho telekomunikačné vedenie. Ide o vyjadrenie, ktoré žalobca založil do spisu a o ktoré požiadal syn žalovaného po vzniku škodovej udalosti. Žalovaný preukázateľne konal aj v rozpore so stavebnými predpismi, ktorých režimu podliehal, keď vykonával geologické zemné a vrtné práce za účelom plánovanej výstavby bez predchádzajúceho zisťovania prítomnosti podzemných inžinierskych sietí na pozemku a následného vytyčenia trasy týchto sietí na povrchu pozemku. Povinnosť zisťovať prítomnosť podzemných inžinierskych sietí na pozemku s plánovanou výstavbou výslovne vyplývala žalovanému z geologických predpisov ako aj zo stavebných predpisov. Na strane žalovaného tak bolo jednoznačne preukázané porušenie zákonnej povinnosti, ktorá bola v priamej v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, a preto nebol dôvod na určenie spoluzodpovednosti žalovaného iba v rozsahu 60 %. Pokiaľ súd prvej inštancie určil spoluzodpovednosť žalobcu na vzniknutej škode v rozsahu 40 % s odôvodnením, že žalobca od polozenia telekomunikačného vedenia na pozemok v roku 1998 do vzniku škodovej udalosti 01.06.2021 nerealizoval preventívne opatrenie vo forme zriadenia ochranného pásma, ktoré nebolo zadokumentované ani na liste vlastníctva, ani v urbanistickej štúdii obce, ani vo forme zápisu vecného bremena na list vlastníctva, nie je dôvodné žalobcovi vytykať, že nerealizoval súdom navrhované opatrenia, zavedené až neskoršími právnymi predpismi, nasledujúcimi po zákone č. 110/1964 Zb., za účinnosti ktorého bolo telekomunikačné vedenie uložené na pozemok žalovaného. Právne vzťahy z vecného bremena založeného zákonom č. 110/1964 Zb. sa riadia týmto zákonom aj po tom, čo bol zrušený. Pre zákonné vecné bremená je charakteristický špecifický režim spočívajúci v tom, že sa vždy spravujú právnymi predpismi, ktoré boli platné ku dňu ich vzniku - uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 500/2018 zo dňa 17.10.2018. Poukázal na § 11 ods. 12, § 12 ods. 2 zákona č. 110/1964 Zb., § 45 ods. 1, § 47 ods. 1 zákona č. 195/2000 Z.z., § 69 ods. 12, § 68 ods. 14, § 64 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. Vzhľadom na uvedené na strane žalobcu nebolo preukázané porušenie žiadnej zákonnej povinnosti, ktorú by bolo možné vyhodnotiť ako protiprávne konanie alebo porušenie prevenčnej povinnosti a ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou a ktorá by odôvodňovala určenie spoluzodpovednosti žalobcu na škodovej udalosti v rozsahu 40 %. Pokiaľ sa jedná o moderačné právo súdu, neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na zníženie náhrady škody na strane žalovaného a to jednak vzhľadom na okolnosti vzniku škody - žalovaný vykonával

geologický prieskum na pozemku, na ktorom bolo telekomunikačné vedenie umiestnené, v rozpore s platnými právnymi predpismi bez toho, aby najskôr zisťoval hroziaci stret záujmov a prijal opatrenia na ochranu týchto záujmov. Žalovaný v spore opakovane vypovedal, že je schopný zaplatiť naraz značnú časť škody a zvyšok škody v mesačných splátkach a jeho majetkové pomery tak umožňovali náhradu spôsobenej škody v celom rozsahu. Žalobca ako poškodený urobil ústretové kroky voči žalovanému smerujúce k tomu, aby znížil náklady na náhradu škody tým, že vykonal menej nákladný spôsob opravy poškodeného optického vedenia. Žalovaný je vysokoškolsky vzdelaná osoba technického zamerania, od ktorej možno dôvodne očakávať, že sa bude správať a konať so zvýšenou mierou obozretnosti a opatrnosti.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril tak, že s ním nesúhlasí a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že zo všetkých vykonaných dôkazov je zrejmé, že nemal vedomosť o tom, že sa na predmetnom pozemku nachádza zariadenie žalobcu, toto mu nebolo oznámené zo strany obce a nebolo uvedené v listinných dokumentoch, ktorými disponoval. Nie je schopný uhradiť vyššiu sumu ako tú, ktorá bola žalobcovi prisúdená, a preto došlo

k správnej aplikácii moderačného práva súdu. Poukázal na svoje osobné a finančné pomery. Podľa jeho názoru žalobca porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť, riskoval spôsobenie škody. Zdôraznil, že pozemok zdedil, časť odkúpil, v obci, kde sa pozemok nachádza, nežije, nezdržuje sa tam. V čase umiestnenia vedenia nebol vlastníkom pozemku, na pozemku nikdy rodinný dom nestál, pozemok užívalo družstvo. Umiestnenie vedenia nebolo v urbanistickej štúdii. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje nielen na fyzické, ale aj na právnické osoby, a preto nemôže žalobca čerpať iba výhody v súvislosti s umiestnením vedenia na pozemku. Prevenčná povinnosť žalobcu je rovnaká ako prevenčná povinnosť žalovaného. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod číslom

R 35/1959 ohľadom predpokladov použiteľnosti moderačného práva súdu. Vzhľadom na to mal za to, že boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na zníženie náhrady škody. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že išlo inžinierskogeologický prieskum, v konaní nebol preukázaný nedostatok oprávnenia, na ktorý žalobca poukazuje. Oboznámil sa so všetkými existujúcimi listinami, urobil všetko preto, aby nikomu nespôsobil žiadnu škodu. On ako žalovaný nie je stavebníkom, stavebné predpisy neporušil, tieto sa na neho nevzťahujú. Žalobca predkladá hypotetické výklady právnych predpisov. Žalobca v odvolaní tvrdí, že ním citované zákonné ustanovenia predstavujú vo vzťahu k nemu výnimku z prevenčnej povinnosti, čo nie je pravda. Mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

6. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného písomne vyjadril tak, že zotrval na argumentácii, ktorú predložil už v odvolaní. Uviedol, že vykonávanie geologického prieskumu žalovaným bolo v konaní preukázané opakovanými zhodnými tvrdeniami žalovaného, stavebné účely boli v konaní preukázané skutkovým tvrdením žalovaného, ale aj verejnou vyhláškou obce zo dňa 16.09.2022 a vyjadrením žalobcu k existencii telekomunikačných vedení a rádiových zariadení zo dňa 17.08.2021, vydaným na žiadosť syna žalovaného na stavebné účely. Žalobca od začiatku konania, v podaní zo dňa 14.11.2022, na pojednávaní 29.05.2023 poukázal na zákonné pravidlá vykonávania geologického prieskumu, stavebného konania

a namietal, že tieto žalovaný porušil. Žalovaný síce z dokladov, ktoré predložil, nemusel vedieť o uložení telekomunikačnom vedení na pozemku, ale z dokladov, ktoré predložil žalobca, konkrétne z vyjadrenia k existencii telekomunikačných vedení a rádiových zariadení zo dňa 17.08.2021 vydaného po škodovej udalosti na žiadosť syna žalovaného na stavebné účely by túto vedomosť nesporne získal, keby postupoval v súlade s geologickými predpismi a stavebnými predpismi. Žalovaný nevedel o telekomunikačnom vedení žalobcu na pozemku nie preto, že nemal odkiaľ o ňom vedieť, ale preto, že nevykonal všetky predpísané zákonné postupy na to, aby vedomosť o nich získal. Pokiaľ žalovaný namieťa, že o vedení ho neinformovala obec, neexistuje zákonné ustanovenie na základe, ktorého by bola obec povinná urobiť tak z vlastnej iniciatívy. V konaní nebolo preukázané, že by telekomunikačné vedenie bolo uložené na pozemku bez vedomia a súhlasu právnych predchodcov žalovaného, alebo že by neobdržali žiadnu finančnú kompenzáciu. V konaní nebolo šetrené a preukázané, že by uložením telekomunikačného vedenia došlo k znehodnoteniu pozemku. Je nezrealizovateľné, aby si žalobca z dôvodu prevencie dal pozapísať do katastra nehnuteľností všetky zákonné vecné bremená, na ktoré sa povinnosť nevzťahuje. Aj zákonodarca v Českej republike, kde existuje podobná právna úprava, mal svojho času úmysel zaregistrovať všetky existujúce oprávnenia telekomunikačných spoločností k cudzím nehnuteľnostiam, ale tento zámer sa v praxi ukázal ako nere realizovateľný, pretože spôsobil neúmerne

predĺženie vybavovania iných žiadostí katastrálnymi úradmi a táto právna úprava bola zrušená. Ak by sa na žalobcu vzťahovala prevenčná povinnosť, ako tvrdí žalovaný, znamenalo by to, že za škodovú udalosť na telekomunikačnom zariadení spôsobenú žalobcom, by žalobca zodpovedal sebe samému. Došlo by tak k splnutiu práv žalobcu na náhradu škody s povinnosťou žalobcu na náhradu škody v jednej osobe, čo by malo za následok zánik práva žalobcu na náhradu škody a zánik povinnosti žalobcu nahradiť škodu teda zánik zodpovednosti žalobcu za škodu podľa § 45 ods. 1 zákona č. 195/2000 Z.z. Spôsob vykonania opravy a určenia ceny zdokladoval v konaní, preukázal výšku spôsobenej škody. Výška škody je taká, akú musel zaplatiť dodávateľovi opravy. Cena opravy škody bola vysúťažená, následne zazmluvnená. Zdôraznil, že moderácia škody sa použije až po tom, ako sa určí podiel zodpovednosti poškodeného na spôsobenej škode. Poukázal i na zákonnú povinnosť vlastníka pozemku sa o svoje vlastníctvo starať.

7. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu písomne vyjadril tak, že nešlo o inžinierskogeologický prieskum, nevzťahujú sa na neho ani stavebné predpisy. V čase škodovej udalosti nemal žiadnu vedomosť o uloženom zariadení žalobcu. Už v rámci prvoinštančného konania prejavil vôľu uhradiť časť žalovanej sumy. V priebehu konania poukazoval na to, že nie je možné, aby uhradil celú žalovanú sumu, v takom prípade by ho to finančne zničilo, všetky úspory už použil na úhradu prisúdenej škody súdom prvej inštancie. Zotrvával na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

9. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie, pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ani to nevyžadoval dôležitý záujem.

10. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Žalobca v odvolaní namietal odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1, písm. f/ a h/ CSP).

14. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

15. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody, spočívajúcej v nákladoch na opravu poškodeného podzemného optického telekomunikačného vedenia žalobcu.

17. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že medzi stranami neboli sporné skutkové okolnosti veci, pričom žalobca zistený skutkový stav vo svojom odvolaní nerozporoval: Dňa 01.06.2021 si žalovaný na

pozemok parc. č. XXX/XX k.ú. F. G. H. v jeho vlastníctve zavola nestotožnenú nekvalifikovanú osobu, ktorá na internete ponúkala vykonávanie geologického prieskumu, a vykonali jeden vrt do zeme, pri ktorom poškodili optické telekomunikačné vedenie vo vlastníctve žalobcu, uložené v zemi na danom pozemku. Pred vykonaním tejto sondy ani žalovaný ani pracovník neurobili žiadny dopyt u žalobcu či obecnom alebo inom úrade, či na predmetnom pozemku nie je umiestnené podzemné telekomunikačné vedenie. Pozemok v tom čase patril žalovanému, ktorý ho zdedil, v časti 1/10-in odkúpil. V čase vzniku škody bol pozemok ornou pôdou, nestála na ňom (ani v minulosti) stavba. Zmluvou zo dňa 20.05.2021 (pred škodovou udalosťou) kúpnu zmluvou ako predávajúci previedol pozemok na svojho syna, ktorý sa stal vlastníkom po vzniku škody. Syn žalovaného následne požiadal o územné a stavebné povolenie na stavbu rodinného domu na predmetnom pozemku. Škoda pozostávala z nákladov na opravu poškodeného vedenia vo výške 8 212,- eur a nákladov pracovníkov pri šetrení škodovej udalosti vo výške 64,61 eur a 56,21 eur, celkovo 8 332,82 eur, ktorá výška nebola zo strany žalovaného zospornená.

18. Odvolacie námietky žalobcu spočívali v nedôvodnej aplikácii § 441 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie na vec, keď z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti ani všeobecnej prevenčnej povinnosti, a teda súd prvej inštancie nedôvodne ustálil pomer jeho zavinenia na škode v rozsahu 40 %. Ďalej namietal – okrem súdom prvej inštancie konštatovaného porušenia § 415 Občianskeho zákonníka zo strany žalovaného – i porušenie špeciálnej prevenčnej povinnosti stanovenej v § 68 ods. 1 až 6 z. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách; porušenie § 12 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon), § 14 a 17 vyhlášky číslo 51/2008, ktorou sa vykonáva geologický zákon; porušenie z.č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) žalovaným, čo odôvodňuje priznanie nároku na náhradu škody v celej výške. Záverom namietal neexistenciu dôvodov pre aplikáciu moderačného práva súdu podľa § 450 Občianskeho zákonníka vo veci.

19. Odvolací súd preskúmal obsah spisu a všetky námietky, ktoré boli v odvolacom konaní žalobcom vznesené.

20. Podľa § 68 ods. 1 až 6 z. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase vzniku škody každý je povinný počínať si tak, aby svojou činnosťou nepoškodzoval vedenia a nerušil prevádzku sietí alebo služieb a neoprávnene nezasahoval do siete a do poskytovania služieb, inak zodpovedá za škodu, ktorú tým podniku spôsobil. Vlastník a užívateľ nehnuteľnosti je povinný dbať, aby pri užívaní nehnuteľností nepoškodzoval siete a zariadenia a nerušil prevádzku vedení, najmä nadzemných a podzemných káblových vedení. Podnik je povinný udržiavať porasty na pozemkoch v ochrannom pásme tak, aby neohrozovali bezpečnosť a spoľahlivosť vedenia. Na ochranu vedení sa zriaďuje ochranné pásmo. Ochranné pásmo vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o umiestnení stavby alebo dňom doručenia ohlásenia drobnej stavby. Ochranné pásmo vedenia je široké 0,5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie. V ochrannom pásme je zakázané a) umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo bezpečnú prevádzku siete, b) vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku sietí, pridružených prostriedkov a služieb.

21. Zo skutkových okolností zistených vo veci odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu citovaného zákonného ustanovenia. Odvolací súd poznamenáva, že zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách stanovoval len povinnosť žalovaného ako vlastníka pozemku počínať si tak, aby svojou činnosťou nepoškodzoval vedenia a nerušil prevádzku sietí alebo služieb, resp. nevykonával zemné práce, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo bezpečnú prevádzku siete, avšak nestanovoval žiadne konkrétne úkony či postupy, ktoré by mal vlastník v tomto smere vykonať. Obrana žalovaného v konaní spočívala v tom, že o existencii vedenia žalobcu pod zemou nemal žiadnu vedomosť, pričom nekonal svojvoľne a bez akýchkoľvek podkladov, ale vychádzal z listu vlastníctva a z Urbanistickej štúdie obce Skalka nad Váhom z novembra 2018, ktorú potreboval k vyňatiu pozemku z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v ktorej sporné vedenie ani ochranné pásmo – na rozdiel od tam uvedených pásiem na ochranu vodovodu, elektrického vzdušného vedenia viditeľného voľným okom a komunikácie-, vyznačené nebolo. Vzhľadom na to, že žalovaný

v čase uloženia vedenia na pozemok nebol jeho vlastníkom, že pozemok bol čase vzniku škody ornou pôdou (hoci podľa danej štúdie navrhnutou pre individuálnu bytovú výstavbu), telekomunikačné vedenie nebolo ako vecné bremeno zapísané na príslušnom liste vlastníctva (čo bolo v súlade s právnou úpravou), vedenie nebolo viditeľné voľným okom, prevenčnú povinnosť v zmysle § 68 ods. 1 až 6 z. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zo strany žalovaného možno považovať za splnenú práve jeho žiadosťou o vydanie urbanistickej štúdie obcou a oboznámením sa s ňou tak, ako to uviedol súd prvej inštancie.

22. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že na konanie žalovaného sa v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) geologický zákon nevzťahuje, pretože žalovaný vykonával geologický prieskum na uspokojenie jeho osobných záujmov (zistiť zloženia pôdy pred začatím plánovanej výstavby rodinného domu jeho synom). Žalovaný tak svojím konaním neporušil žiadne ustanovenie tohto zákona.

23. Odvolací súd sa s týmto právnym posúdením veci súdom prvej inštancie nestotožňuje a odvolaciu námietku žalobcu vo vzťahu k uvedenému záveru súdu prvej inštancie vyhodnotil ako dôvodnú.

24. Podľa § 4 ods. 2 geologického zákona na vykonávanie geologických prác občanmi na uspokojovanie ich osobných záujmov sa tento zákon nevzťahuje.

25. Podľa § 4 ods. 1 geologického zákona geologické práce je oprávnený vykonávať zhotoviteľ geologických prác, a to a) fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá má geologické oprávnenie, b) Štátny geologický ústav Dionýza Štúra zriadený Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") na výkon štátnej geologickej služby, c) Slovenská akadémia vied, vysoké školy, stredné odborné školy, múzeá a organizácia zriadená ministerstvom na správu jaskýň, ak vykonávajú geologické práce pri plnení svojich vedeckých úloh, výskumných úloh alebo pedagogických úloh, d) fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba pri dobývaní ložísk vyhradených nerastov (ďalej len "výhradné ložisko") podľa osobitného predpisu.

26. Podľa Komentára k § 4 ods. 2 Geologického zákona autorov JUDr. Borisa Baloga PhD. a JUDr. Rastislava Kaššáka PhD. záujmom štátu nie je nevyhnutne regulovať všetku činnosť spojenú so zásahom do pozemku, preto ak si niekto odoberá napr. vzorky hornín do svojej zbierky, alebo v rámci svojej vedeckej činnosti a publikačnej činnosti alebo v rámci svojho štúdia, geologický zákon sa na takúto činnosť nevzťahuje, a pre takúto činnosť sa nevyžaduje geologické oprávnenie a ani odborná spôsobilosť. Geologický zákon používa označenie "občan", dalo by sa však povedať, že ide o fyzickú osobu ako takú, a táto možnosť nie je viazaná na štátne občianstvo. S výnimkou tohto prípadu by pri vykonávaní geologických prác mala platiť požiadavka, aby boli vykonávané iba osobami, ktoré majú potrebnú odbornú spôsobilosť.

27. V súdnej veci bolo dokazovaním zistené, že žalovaný vrt nerealizoval v rámci výkonu svojej vedeckej, publikačnej činnosti alebo v rámci svojho štúdia, resp. za účelom odobratia vzorky pôdy, horniny do svojej zbierky, teda v rámci výkonu svojej záujmovej činnosti, ale za účelom predbežného všeobecného geologického prieskumu z dôvodu, že jeho syn chcel na danom pozemku stavať dom (výpoveď žalovaného na pojednávaní dňa 14.12.2022). Na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, odvolací súd z tohto nesporného skutkového stavu vyvodil záver o nemožnosti aplikácie § 4 ods. 2 geologického zákona na konanie žalovaného, ktorá by opodstatňovala právny záver o tom, že na toto konanie by sa nemal vzťahovať geologický zákon. Naopak, pokiaľ žalovaný mienil realizovať na svojom pozemku geologický prieskum v súvislosti s možnou plánovanou stavebnou činnosťou svojho syna, bol povinný rešpektovať ustanovenia geologického zákona a prieskum realizovať len prostredníctvom kvalifikovanej a na to oprávnenej osoby, za dodržania všetkých zákonných postupov a obmedzení, stanovených touto normou a súvisiacimi právnymi predpismi. Ak tak žalovaný nepostupoval, vystavil sa (o.i.) riziku v prípade vzniku škody, tak ako tomu došlo i v súdnej veci.

28. Ďalej odvolací súd zistil, že odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa nesprávneho právneho záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný svojím konaním neporušil zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení účinnom ku dňu vzniku škody, nebola dôvodná. Odvolací súd v tomto smere prisvedčil záveru súdu prvej inštancie, že

žalovaný nemienil na pozemku stavať, nebol stavebníkom, predmetný pozemok ku dňu vzniku škody už zmluvne previedol na syna (hoci vklad vlastníckeho práva v prospech syna ešte v katastrálnom konaní povolený nebol), a teda sa na jeho konanie predmetný zákon nevzťahoval. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že žalovaný konal buď po dohode so synom, s jeho vedomím alebo bez príkazu v jeho prospech a poukazuje pritom na § 58 ods. 1 stavebného zákona, odvolací súd zdôrazňuje, že v prvoinštančnom konaní nebolo dokazovaním zistené, že by žalovaný (po dohode so synom alebo bez nej) v čase vzniku škody konal za účelom obstarávania dokladov a predpísanej dokumentácie, nevyhnutnej v zmysle daného zákona pre stavebné konanie, ktorého bol následne jeho syn účastníkom. Naopak, fakt, že si na realizáciu geologického prieskumu, i keď motivovaného zrejme snahou o akési predbežné geologické posúdenie pozemku pre prípadné budúce stavebné potreby jeho syna, zavolať nekvalifikovanú osobu, ktorej neprináležalo vyhotovovať akékoľvek relevantné dokumenty pre účely stavebného konania, nasvedčuje tomu, že jeho zámerom nebolo realizovať úkony stavebného konania v prospech stavebníka, obstarávať pre neho predpísané doklady a dokumentáciu.

29. Odvolací súd sa teda stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný svojim konaním dňa 01.06.2021 neporušil prevenčnú povinnosť podľa § 68 ods. 1 až 6 z. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase vzniku škody ani ustanovenia stavebného zákona, ale na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, dospel odvolací súd k názoru, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu ustanovení geologického zákona (§ 4 ods. 1 a iné geologického zákona - viď odsek 22 až 27 tohto rozsudku).

30. Keďže aplikácia generálnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy iba vtedy, ak konaním alebo opomenutím nebola porušená iná zákonná norma, alebo ak neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje a odvolací súd – na rozdiel od súdu prvej inštancie - dospel k záveru o porušení ustanovení geologického zákona zo strany žalovaného, nebolo v súdnej veci ďalej opodstatnené skúmať, či zo strany žalovaného došlo i k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Podľa právnej teórie totiž „ ak určitým správaním došlo k porušeniu konkrétnej zakazujúcej normy, nebude potrebné skúmať, či bola porušená aj prevenčná povinnosť. Požiadavka protiprávnosti bude splnená tým, že došlo k porušeniu osobitného zákazu.“ (doc. JUDr. Marek Števec, PhD., Doc. JUDr. Anton Dulak, PhD., JUDr. Jana Bajánková, JUDr. Marián Fečík, JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., JUDr. Marek Tomašovič, PhD. a kolektív: Občiansky zákonník I., Komentár, 2. vydanie, C.H.BECK, 2019, str. 1431-1434).

31. Na druhej strane, po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že bol odôvodnený záver súdu prvej inštancie o tom, že k porušeniu prevenčnej povinnosti podľa § 68 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase vzniku škody došlo zo strany žalobcu a teda je povinný znášať časť škody s poukazom na § 441 Občianskeho zákonníka.

32. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

33. V prvom rade je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v rozhodnutí plne rešpektoval argumentáciu žalobcu, týkajúcu sa princípu zákazu retroaktivity právnych noriem súdom prvej inštancie v súvislosti s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 500/2018 zo dňa 17.10.2018, podľa ktorého sa právne vzťahy z vecného bremena založeného zákonom č. 110/1964 Zb. riadia týmto zákonom aj po tom, čo bol zrušený s tým, že pre zákonné vecné bremená je charakteristický špecifický režim spočívajúci v tom, že sa vždy spravujú právnymi predpismi, ktoré boli platné ku dňu ich vzniku. Je pravdou, že ku dňu polozenia telekomunikačného vedenia na sporný pozemok, neexistovala žiadna zákonná povinnosť žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu vykonať záznam o oprávnení telekomunikačného podniku (vecnom bremene) do katastra nehnuteľností a táto povinnosť bola telekomunikáciám uložená až zákonom č. 610/2003 Z.z. (§ 69 ods. 2). Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že takáto povinnosť bola následne stanovená aj v časovo nasledujúcom právnom predpise a to v zákone č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách platnom od 01.11.2011 do 31.01.2022 (§ 66 ods. 2). Tento právny názor jasne a zreteľne vyslovil súd prvej inštancie v odseku 41 a odseku 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z napadnutého rozsudku je ale zrejmé, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na závere, že by žalobcovi mala následne po vzniku škody, za účinnosti neskorších právnych predpisov, vzniknúť právna povinnosť registrácie vecného

bremena do katastra nehnuteľností, že by súd túto povinnosť aplikoval späťne, retroaktívne ku dňu vzniku škody a v konaní žalobcu videl porušenie tejto zákonnej povinnosti (§ 69 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. alebo § 66 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z.). Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere o tom, že zo strany žalobcu, tým že napriek tomu, že už od roku 2003 bolo zákonnou právnou povinnosťou žalobcu vo vzťahu k novozriadeným vecným bremenám tieto evidovať v katastri nehnuteľností, žalobca v rámci prevencie vzniku škôd, konkrétne zákonné vecné bremeno, viažuce sa k spornému pozemku žalovaného, až do dňa vzniku škody 01.06.2021 (teda 18 rokov) v katastri neevidoval. Týmto jeho postupom síce nedošlo k porušeniu zákonnej povinnosti evidovať dané vecné bremeno v katastri nehnuteľností (ktorú nepochybne nemal a nemá), ale i podľa názoru odvolacieho súdu tým došlo k porušeniu prevenčnej povinnosti podľa § 64 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu vzniku škody (odsek 47, 48 odôvodnenia napadnutého rozsudku). V tomto smere je nutné prisvedčiť odôvodneniu súdu prvej inštancie, že ak by žalobca v rámci prevencie zapísal existenciu vecného bremena alebo ochranného pásma na list vlastníctva, tak žalovaný by hneď priamo, bezprostredne z listu vlastníctva alebo z Urbanistickej štúdie z novembra 2018 vedel o uloženom telekomunikačnom vedení a k škode by s najväčšou pravdepodobnosťou nedošlo. V odvolaní žalobca neuvádza žiadnu okolnosť, ktorá by tento záver súdu prvej inštancie spochybňovala. Za takýto argument nemožno považovať ani poukaz na možné hypotetické preťaženie služieb katastrálnych úradov za situácie, že by telekomunikačné podniky hromadne zapisovali všetky existujúce farchy do katastra nehnuteľností, pretože táto okolnosť nemá vplyv na posúdenie právneho vzťahu medzi stranami tohto sporu.

34. Ako je uvedené vyššie (odsek 30 tohto rozsudku), pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru o porušení prevenčnej povinnosti, stanovenej žalobcovi špeciálnym právnym predpisom (zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách), bolo nadbytočné zaoberať sa otázkou porušenia generálnej prevenčnej povinnosti stanovenej § 415 Občianskeho zákonníka.

35. Na základe všetkých uvedených okolností: že žalovaný svojim konaním dňa 01.06.2021 porušil ustanovenia geologického zákona a na druhej strane žalobca svojim dlhodobým nekonaním porušil prevenčnú povinnosť podľa § 64 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu vzniku škody, pri zohľadnení faktu, že žalobca je podnikateľom, vykonávajúcim svoju činnosť za účelom zisku, pričom jeho činnosť je regulovaná špeciálnymi právnymi predpismi (zákon č. č. 351/2011 Z.z.

o elektronických komunikáciách do 31.01.2022, od 01.02.2022 zákon č. 452/2021 Z.z.

o elektronických komunikáciách a súvisiace predpisy), záveru súdu prvej inštancie, ktorý podľa § 441 Občianskeho zákonníka ustálil pomer spoluzavinenia poškodeného žalobcu na škodu na 40 %, niet čo vytknúť a jeho rozhodnutie (hoci vychádzajúce z čiastočne nesprávneho právneho záveru o nemožnosti aplikácie geologického zákona na konanie žalovaného a o aplikácii § 415 Občianskeho zákonníka na konanie oboch sporových strán) o tom, že v dôsledku uvedeného sa žalovaný podieľa na škode v rozsahu 60 % zo spôsobenej škody (t.j. 60 % zo sumy 8 332,82 eur, čo predstavuje 4 999,70 eur), je v tomto smere vecne správne.

36. Súd prvej inštancie následne na základe žiadosti žalovaného a zisteného skutkového stavu správne pristúpil k aplikácii § 450 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. V súlade s predmetným zákonným ustanovením zohľadnil okolnosti, za ktorých ku škode došlo, osobné a majetkové pomery žalovaného a pomery žalobcu (odsek 50 napadnutého rozsudku) a znížil náhradu škody vo vzťahu k žalovanému o 16 % na sumu 4 200,- eur. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne relevantné okolnosti, ktoré by predstavovali prekážku aplikácie daného zákonného ustanovenia spôsobom, ako to urobil súd prvej inštancie. Pokiaľ namieta, že na základe vyjadrení žalovaného v konaní možno mať za to, že je v možnostiach a schopnostiach žalovaného uhradiť celú škodu, odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pri zistení osobných a majetkových pomerov žalovaného vychádzal z jeho tvrdení, ktoré žalobca v prvoinštančnom konaní účinne nezospornil (§ 151 ods. 2 CSP) a s ktorými korešpondujú i jeho vyjadrenia o tom, že o tom, že na úhradu škody v sume 4 200,- eur minie všetky úspory, resp. že je schopný uhradiť len 4 000,- eur, pričom i túto sumu požadoval plniť v splátkach (pojednávane dňa 14.12.2022). Čo sa týka odvolacej argumentácie žalobcu, že ako poškodený urobil ústretové kroky voči žalovanému smerujúce k tomu, aby znížil náklady na náhradu škody tým, že vykonal menej nákladný spôsob opravy poškodeného

optického vedenia, odvolací súd pripomína, že podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza len skutočná škoda (a príp. ušlý zisk). Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného; rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť či už peňažným plnením, alebo uvedením veci do predošlého stavu. Pokiaľ na uvedenie telekomunikačného vedenia do pôvodného stavu žalobca vynaložil 8 332,82 eur, nemôže argumentovať tým, že mohol vedenie opraviť aj vo väčšom rozsahu alebo nákladnejším spôsobom, teda vynaložiť na opravu vyššiu sumu, pretože v takom prípade by už nešlo o skutočnú škodu, ktorá mu konaním žalovaného vznikla a na ktorej úhradu by mal právo. Odvolacie námietky žalobcu ohľadne neopodstatnenosti záveru súdu prvej inštancie o potrebe moderovať priznanú náhradu škody o 16% tak nie sú dôvodné.

37. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil.

38. Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia v jeho prospech. Vzhľadom na uvedené odvolanie žalobcu nepovažoval odvolací súd za dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

39. Odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

44. Keďže žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, odvolací súd mu podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

45. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)
- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)
 - dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)
 - v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
 - dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).